

שרון מועלים

איוה ניר גוכן
דברים שרופאים לא מספרים

מה ההרפס מחפש במוחנו?

ואיך הוא גורם לנו לעשות תנועות מגובות

המוח הוא איבר הפכפך ותובי עני. הרבה ממשאבי הגוף שלנו מוקדשים רק כדי לקיים אותו. המישיית מתפוקת הלב שלנו משמשת להפי עלת המוח. במקרים של שבץ, אנחנו יודעים שזמן זה מוח. כל עצירה באספקת החמצון, שאותו מעביר ההמוגלובין המכורבל בתאי הדם האדומים, עלולה לגרום לפגיעה קשה. ראתנו. כיום אפילו מאמינים שהוא מסוגל לייצר לברו ניוירונים חדשים.

אבל מה קורה כשהמוח מת?
חיל לשרת משהו אחר? מחשב של חבר שלי נפגע לאחרונה מוירוס שהשתלט על מערכת ההפעלה, שינה את הסיסמאות והתחיל לשלוח הודעות מהאאוטלוק. מומחי המחשבים שהי חבר שלי הודיעו אמרו שאפשר רק לפרמט את הדיסק ולאבר את כל המידע, או לקנות מחשב חדש ולפתוח חשבונות אימייל חדשים. דברים דומים מאוד יכרי לים לקרות כשורירוסים מגיעים למוח שלנו, ושם אין לנו מה לפרמט. סינדרום קלובריבובי הוא תסמונת מהמטרידות בעולם, שנשמעת יותר כא גדה אורבנית או כפרק בסדרה "תיקים

באפלה" מאשר עקובה ביולוגית. היא קרויה על שם שני הניוירולוגים שתיארו אותה באמצע המאה ה-20, ר"ד היינריך קלובר ור"ד פול קלנסי בובי. כיום מאמינים שתסמונת קלובריבובי היא תוצאה של מתקפת וירוסים על כמה חלקים במוח, ובמיוחד האמיגדלה, שני המרכזים הקשורים לזיכרון ולהתנהגות. אנשים הלוקים בתסמונת לעתים קרובות מתחילים להתנהג באופן משונה. הם מתחילים להכניס דברים ל"בדיקה" בפיהם במה שמזכיר קיבוען אוראלי פרויריאני. ומה שיותר מטריד, במיוחד בקרב ילדים, הוא שהלוקים בתסמונת מתחילים להתנהג במיניות גסה ומוחצנת, ונוקטים פעולות בלתי נאותות כגון התחככות. הצפייה בילד מתנהג באופן כזה היא מה מוזרה וקשה לתפיסה, עד שלעתים קרובות רופאים שעדיין לא חושדים שהוריהם מתעללים לים מינית בילדיהם, במקום לחשוב שמקור השינוי ההתנהגותי הוא בויהם ויראלי.

ולמי עלינו להודות על הייסורים המזוירים האלה? להרפס, שתסמונת קלובריבובי הנדירה היא לפעמים תוצאה שלו. ישנם שני וירוסים עיקריים של הרפס, HSV-1 ו-HSV-2. הסוג הראשון נוטה לגרום לזיהומים מעל לקו החגורה, והשני גורם להם דרומית

אנשים שלוקים בתסמונת קלובריבובי מתחילים להתנהג באופן משונה: הם מתחילים "לבדוק" דברים בפיהם, במה שמזכיר קיבוען אוראלי פרויריאני, ומתחככים במיניות על אנשים אחרים

ר"ד מועלים הוא מומחה לביולוגיה אבולוציונית ומתכיר רב המכר "חוקא החלשים שורדים" שאלות לשרון מועלים: asksharon@calcalist.co.il

שיזף רפאלי

מתבונן בעולם החדש

למה מסכימים לשלם יותר מדי?

ספר חדש מגלה איך באמת נקבעים המחירים בעולם

אוהבים לומר על כלכלנים שהם יודעים את המחיר של הכל, אבל לא מבינים בערך של מאומה. מקור ההאשמה הוא כנראה באמון הבלתי מסויג שכלכלנים מייחסים למחיר. מחיר נחשב לכלי האמין ביותר, היעיל והצודק לקביעת ערכו של משהו. הוא המפגש בין עקמות הביקוש וההיצע, הנקודה שבה שני הצדדים יוצאים מרוצים. הכלכלנים אוהבים לצטט את סמית, אבי תיאוריית השווקים, שכתב שאיננו מצפים שהקצב והאופה יראנו להאכיל אותנו מתוך רחמים. האינטרנט סנטיות שלהם, שלנו ושל רבים אחרים מובילה להיווצרות המערכת שמאכילה אותנו, והמחירים שנקבעים בה.

השפעות לא מודעות, דימוי עצמי, אריזה, פרסום ועוד גורמים חסרי משמעות כלכלית משפיעים על המחיר שצרכנים מוכנים לשלם על מוצר. לפעמים, המחיר הוא בעצמו חלק מהפרסום

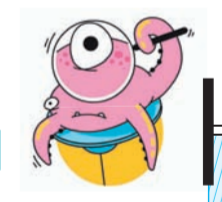
ויליאם פאונדסטון, מחבר הספר Priceless: The Myth of Fair Value (בתרגום חופשי "ללא מחיר: מיתוס הערך ההוגן"), חושב שהצייטוט "פה, אבל שהמציאות אחרת. הוא מגייס את מיטב המוחות של מרדכי החברה - ממומחים במה שכונה פעם פסיכופיזיקה, ועד למובילי הכלכלה ההתנהגותית דניאל כהנמן, עמוס טברסקי ודן אריאלי - ומציג מבחר מחקרים קלאסיים וערכניים

רסום עצמה. תמחור גרסאותיו השונות של האיפון ב-299, 399, 499 דולר היה מהלך מחושב ומהונדס. וגם אמון השי קיעה הרבה מאמץ עד שהחליטה למוכר את כל הספרים האלקטרוניים לקינדרל במחיר 9.99 דולר. היד הנעלמה של אדם סמית היתה הכוח היחיד שלא נטל חלק בקביעת המחיר הסופי. פאונדסטון מדגים את הניצול הני כון של גמישות מחירים כשהוא מנתח תפריטי מסעדת יוקרה. הוא ממין את המחירים לטיפוסים שונים, כגון "סוס העבודה" - מחיר של מנה (או של פריט בחנות) פופולרית, שאינה רווחית במיוחד אך שהיא המושכת את הלקוחות מלכת חילה; "כוכב", מחירו של פריט מעט פחות פופולרי אבל הרבה יותר רווחי; ו"פאלו" - מחירו של פריט רווחי במיוחד, אך כזה שהקהל עדיין לא נשבה בקסמיו.

אמנות התמחור תלויה, אם כך, בשני גורמים עיקריים: קיומן של חלופות ויכולתם של לקוחות להשוות ביניהן, והפסיכולוגיה של הקונים, על חולשותיה ונקודות התורפה שלה. אלה שני הרברים שמסעיקים משווקים, והתייחסות לגורמי האלה היא שתעזור לקונים להימנע מעסקאות גרועות ומועגמות נפש. כי כמו שאומרת הפרסומת של חברת האשי ראי מסטקארד, פרסומת שפאונדסטון מנתח לפני ולפנים, למוצרים שונים יש מחירים שונים, אבל הרברים החשובים באמת הם ללא מחיר.

פרופ' רפאלי הוא ראש בית הספר לניהול באוניברסיטת חיפה www.sheizaf.rafaeli.net

מה הלאה

אחיר
עדכונים מהשטח

1 פוליטיקה: המוחץ החזק באמריקה

שרה פיילין נהפכה מדמות נלעגת ומוקצית לאחד האייקונים החזקים ביותר באמריקה, ומועמדת לנשיאות לנשיאות. המספרים מדברים בעד עצמם: בשנה שעברה בלבד פיילין הרוויחה 12 מיליון דולר ועד כה מברה 2.2 מיליון עותקים מספרה. יש כבר חוזה בשווי מיליון דולר לשנה עם רשת פוקס. "ניו יורק מגזין" כבר מכריז על מלכת היופי לשעבר מאלסקה כנשיאה דה פאקטו של ארצות הברית השמרנית.

<http://bit.ly/ck6mda>

2 טלוויזיה: ספרטקוס

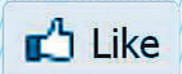
אחרי אובססיות הערפדים מסתמן שיגעון חדש: גלדיאטורים. הסדרה "ספרטקוס: דם וחול" מפגישה בין הספורט העתיק והאכזרי לבין חברת הכבלים העצמאית "סטארד" בבכנותה של מין, אלימות ובשר. העונה השנייה הזמנה עוד לפני הקרתת פרק הבכורה. נא לכוון את הצלחת בוחאם.

<http://bit.ly/amAmN7>

3 אתר: כל ה-Like'ים כולם

החודש הודיע בפייסבוק על כוונתם להפיץ את פנתון ה-Like הידוע ברובי האינטרנט, וכך להפוך את פייסבוק לרשת המלצות הגדולה בעולם. ההמלצות החדשות הן אתר חדש שחודש לקפוץ על העגלה, ומרכיב את הלייקים של חברינו. רגע, לא בשביל זה המציאו את האינטרנט?

<http://likebutton.me>

4 רכב: מכונת להזדקן איתה

הרבה מעצבים מוכשרים עובדים בתעשיית הרכב, ועדיין, לא לעתים קרובות אנו נתקלים במכונות חדשות שבאמת היינו רוצים להתחתן איתן. "היסטארט", מכונת הקונספט החדשה של פורד, הוצגה לאחרונה בתערוכת הרכב בבייג'ינג וזכתה לשבחים רבים על עיצובה האלגנטי והמאופק. ישר לחופה.

<http://bit.ly/9whgVg>

5 עיצוב: תיק חוקפני

תיק היד הזה הוא השראה מעולם החי, וליתר דיוק - ממנגוני ההגנה של קיפודים ודגי כדור. הוא מצויד בעשרות זרועות דקיקות, שנועדו בחישים כדי לתקוף כל מי שמתנסה לשים את היד החלקקה שלו על תכולת התיק.

<http://bit.ly/9QrkZ5>

אופנה: סטריט קרדיבילטי

הסניקר החדשות של מותג ההנעלה הצרפתי פייר הארדי מושפעות, כפי שאפשר לראות, מגרפיטי. הן מהממות, ומחודש יוני הן ימכרו במהדורה מוגבלת של 500 זוגות.

<http://bit.ly/bVIISP>

מדע: עלייתן של המכונות

מתי נוכל ליצור מוח אנשי מלאכותי? המגזין "סיינטיפיק אמריקן" חוזה שזה יקרה מחר משנדמה לנו - אוכלי אפילו בעשור הקרוב. במגזין סוקרים התפתחויות עדכניות ומבטיחים מירוח חם, מלוכלך ורווי יצרים. הנדסה לאחור מעולם לא היתה מרתקת כל כך.

<http://bit.ly/9WELwh>